

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА
АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ»

СТАНДАРТ

ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
ОП-06-19

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ТА ДОКТОРА НАУК

Дніпро

2019

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Відділом аспірантури та докторантури ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Протокол від 26 . 11 . 2019 року № 4

Голова Вченої ради _____ М. В. Савицький

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом ректора ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

від 24 . 11 . 2019 року № 519

ДРУГЕ ВИДАННЯ**РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ**

Данішевський В. В., проректор з наукової роботи

Папірник Р. Б., проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Соколов І. А., начальник відділу аспірантури та докторантури

Федіна В. Г., завідувач лабораторії з моніторингу

УЗГОДЖЕНО:

Аністрат В.Д., начальник юридичного відділу

Цей стандарт не може бути цілком або частково відтворено, тиражовано та розповсюджено без дозволу ДВНЗ «Придніпровської державної академії будівництва та архітектури».

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1. Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та доктора наук відповідно (далі - здобувачі) в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (далі – Академія).

2. Метою розробки та впровадження Положення є регламентація та впорядкування процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (кандидата наук) та доктора наук, які вступили до аспірантури і докторантури Академії.

3. Це Положення встановлює порядок вступу, прийому і підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру (поза аспірантурою) і докторантуру Академії, атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, призначення і моніторинг якості роботи наукових керівників і консультантів, розподіл задач підготовки здобувачів між структурними підрозділами Академії, а також організацію роботи з здобувачами вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти в Академії.

4. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури і докторантури здійснює Вчена рада Академії.

5. Координацію та контроль діяльності структурних підрозділів, які ведуть підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (поза аспірантурою) і докторантурі Академії, здійснює відділ аспірантури і докторантури, який підпорядковується проректору за напрямком.

6. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Академії здійснюється:

в аспірантурі заочною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання;

поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи у відповідному закладі вищої освіти (науковій установі)).

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється:

в докторантурі Академії заочною (денною) формою навчання;

шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

7. Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі здійснюється:

за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення) та за рахунок видатків місцевих бюджетів (регіональне замовлення);

за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, за кошти грантів, які отримала Академія на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

8. Для провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти Академія зобов'язана отримати відповідну ліцензію.

На науковому рівні вищої освіти підготовка докторів наук Академією здійснюється без отримання ліцензії.

У разі підготовки докторів філософії за освітньо-науковою програмою, узгодженою між Академією і науковою установою, виконання навчального плану здійснюється Академією, а забезпечення проведення наукових досліджень згідно з індивідуальним планом наукової роботи здійснюється науковою установою або Академією разом з науковою установою. У такому разі під час ліцензування освітньої діяльності та під час акредитації відповідної освітньо-наукової програми враховуються показники спільного наукового потенціалу Академії і відповідної наукової установи.

9. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури і докторантури Академії здійснює її Вчена рада.

Для координації діяльності структурних підрозділів, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Академії створено відділ аспірантури і докторантури.

Для врегулювання відносин між аспірантом або докторантом та Академією укладається договір.

10. Вступ до аспірантури та докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Положення та Правил прийому до Академії, затверджених Вченою радою на основі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти та в установлені строки та оприлюднених їх на офіційному веб-сайті Академії.

11. Правила прийому до Академії діють протягом відповідного календарного року і визначають, зокрема:

порядок, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури та докторантури Академії;

зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури та докторантури за кожною спеціальністю або відповідною галуззю знань.

12. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми навчання становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі - два роки.

13. Підготовка в аспірантурі чи докторантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової або наукової програми Академії за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури та наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей.

14. Аспіранти і докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі та докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим керівником (консультантом) та затверджується Вченою радою Академії протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до закладу вищої освіти (наукової установи).

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Невиконання індивідуального плану наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою Академії за поданням кафедри, за якою закріплений аспірант, рішення про відрахування аспіранта або докторанта.

Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі чи докторантурі за державним (регіональним) замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури чи докторантури за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

15. Підготовка в аспірантурі та докторантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

16. Аспірант або докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі, має право за власним вибором:

отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті Академії на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрхованим з аспірантури або докторантури;

отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі.

Якщо аспірант захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду наукового (науково-педагогічного) працівника в Академії, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ І ДОКТОРАНТІВ

17. Аспіранти і докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також мають право на:

вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в Академії, бібліотеках і державних архівах України;

отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта), для аспірантів - на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення Вченою радою Академії двох керівників;

безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 та Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність в Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»;

академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;

трудова діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

18. Аспіранти і докторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту» та Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також зобов'язані:

дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених Кодексом доброчесності Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»;

виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, відділу, лабораторії чи іншого підрозділу Академії, який уповноважений для цього її Вченою радою;

подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів) та у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій вченій раді.

19. Покладення Академією на аспіранта чи докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

20. Аспіранти і докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

21. Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура.

22. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

23. Академія бере участь в конкурсі на розміщення державного (регіонального) замовлення за відповідною спеціальністю відповідно до ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, для чого:

академія до 25 грудня поточного навчального року формує та надсилає до Міністерства освіти і науки України офіційний лист з плановими показниками прийому в аспірантуру на наступний навчальний рік за кожною зі спеціальностей та формою навчання, за якими здійснюється підготовка в аспірантурі Академії.

план прийому в аспірантуру на наступний навчальний рік за кожною зі спеціальностей (освітньо-науковою програмою) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Академії визначається у межах ліцензованого обсягу гарантом освітньо-наукової програми на основі наданих

їм до 20 грудня поточного року клопотань (заявок встановленої форми) наукових керівників Академії щодо потенційних вступників до аспірантури у наступному році.

до 23 грудня поточного навчального року гаранті освітньо-наукової програми мають подати до відділу аспірантури і докторантури службові записки з визначенням чисельності потенційних вступників до аспірантури за відповідною спеціальністю (освітньо-науковою програмою), до заяви додаються надані гарантам клопотання потенційних наукових керівників.

24. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним (регіональним) замовленням, та вартість такої підготовки визначаються Вченою радою Академії з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії Академії, за якою вона провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

25. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним (регіональним) замовленням здійснюється виключно в аспірантурі заочною (денною, вечірньою) формою навчання.

26. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до Академії. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлений строк документів, визначених правилами прийому.

Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури зазначається в Правилах прийому до Академії.

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття Вченою радою Академії рішення про визнання його диплома.

27. Вступні випробування до аспірантури Академії складаються з:

вступного іспиту із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів

конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;

інших форм вступних випробувань (іспити, співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень).

Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи.

Вага бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в Правилах прийому до Академії.

Відповідно до правил Прийому до Академії особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до Академії протягом одного календарного року.

28. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три - п'ять осіб, які призначаються ректором Академії.

29. До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники інших закладів вищої освіти (наукових установ), з якими укладено договори про ведення спільної наукової діяльності та/або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів, та/або про спільне виконання освітньо-наукової програми або з якими здійснюється підготовка докторів філософії за спільною освітньо-науковою програмою, узгодженою між Академією і науковою установою.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням Вченої ради Академії можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

30. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Правилами прийому до Академії.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора, який оприлюднюється в установленому порядку.

31. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед Вченою радою Академії за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження. Вчена рада Академії з урахуванням потреб аспіранта та ефективності роботи наукового керівника з підготовки докторів філософії може відвести більшу кількість годин навчального навантаження керівникові з їх оплатою за рахунок коштів спеціального фонду Академії.

Рішенням Вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ

32. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються Вченою радою Академії для кожної спеціальності.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

33. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

Навчальний план аспірантури повинен містити інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30-60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються Вченою радою Академії протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

При розробці освітньо-наукових програм та навчальних планів користуватися Стандартом Академії «Про розробку освітніх програм зі спеціальностей у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», та Положенням ДВНЗ ПДАБА «Про розробку навчальних планів».

Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного факультету чи підрозділу.

Перелік вибірових навчальних дисциплін визначається, як правило, освітньо-науковою програмою залежно від наукового спрямування.

Навчальні дисципліни обирає аспірант за його особистою заявою при складанні індивідуального навчального плану з числа вибірових дисциплін, запропонованих освітньо-науковою програмою, або інших дисциплін Академії чи дисциплін, що можуть бути прослухані в рамках академічної мобільності, якщо це потрібно для виконання індивідуального плану наукової роботи та забезпечує набуття визначених в освітньо-науковій програмі компетентностей.

Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі Академії, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність - на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ).

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником. Зміни до індивідуального плану затверджується Вченою радою Академії за поданням наукового керівника.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури Академії.

34. Освітньо-наукова програма аспірантури має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

здобуття глибинних знань із спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти;

здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності в обсязі кредитів ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти.

Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;

на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

35. Вчена рада Академії за поданням наукового керівника має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти (наукових установах) або у неформальній освіті компетентностей з однієї чи

декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

36. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

37. Оцінювання знань при реалізації індивідуального навчального плану аспіранта з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного (ПК) і підсумкового контролю знань (екзамену).

Об'єктом оцінювання рівня знань є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного та підсумкового контролів.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація). За підсумками поточного контролю, що здійснюється протягом семестру, здобувач вищої освіти отримує залік, якщо такий передбачений навчальним планом освітньо-наукової програми. Форми і критерії оцінки поточного контролю наведені в робочій навчальній програмі відповідної дисципліни

Завданням екзамену є перевірка розуміння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Формою поточного контролю виконання аспірантом індивідуального плану наукової роботи є атестація – звітування про фактичний стан виконання запланованих на навчальний рік в індивідуальному плані роботи аспіранта показників освітньої та наукової діяльності аспіранта. Атестація проводиться на кафедрі, за якою закріплений аспірант (де працює науковий керівник) або на міжкафедральному семінарі, якщо наукові дослідження мають міжгалузевий характер. Під час проведення атестації на засіданні кафедри (семінарі) аспірант робить доповідь та наочну презентацію фактичних результатів підготовки у семестрі, що спливає, акцентуючи при цьому увагу на

отриманих ним основних результатах дисертаційного дослідження, їх актуальності, науковій новизні та прикладному значенні, методиці дослідження, та методах, які при цьому застосовуються, достовірності отриманих результатів та ступеню їх апробації.

Результатом відкритого обговорення засідання кафедри (семінару) фактичних результатів підготовки аспіранта у навчальному році, що спливає, на засіданні кафедри має бути висновок про ступінь виконання аспірантом запланованих на поточний навчальний рік показників та рекомендацію щодо продовження підготовки аспіранта в аспірантурі Академії, або відрахування аспіранта з аспірантури за невиконання індивідуального плану.

Результати проведення атестації кожного з аспірантів на кафедрі мають бути занесені до протоколу відповідного засідання кафедри та індивідуального плану роботи аспіранта.

Витяг з протоколу засідання кафедри про розгляд питання щодо атестації аспірантів, крім всього іншого, обов'язково має містити загальний висновок про ступінь виконання аспірантом запланованих на поточний навчальний рік показників та рекомендацію щодо продовження підготовки аспіранта в аспірантурі Академії, або відрахування аспіранта з аспірантури за невиконання індивідуального плану.

Витяг з протоколу засідання кафедри про розгляд питання щодо атестації аспірантів разом із заповненими індивідуальними планами роботи аспірантів надається до відділу аспірантури і докторантури не пізніше останнього дня періоду проведення атестації аспірантів в Академії, визначеного графіком навчального процесу аспірантів на поточний навчальний рік.

Звіти аспірантів щодо виконання індивідуального плану роботи аспіранта (за підписом аспіранта і наукового керівника) зберігаються на кафедрі.

За наявності обставин, які унеможливають своєчасне (за графіком навчального процесу аспірантів) звітування на кафедрі аспіранту може бути змінено період проведення атестації на підставі заяви аспіранта (з поясненням поважності причин і обставин) і службової записки наукового керівника, які погодженні із завідувачем відділу аспірантури і докторантури, за наказом ректора Академії.

Підготовка в аспірантурі здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії завершується захистом наукових досягнень аспіранта в спеціалізованій вченій раді – атестацією.

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Якщо в Академії не функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, Вчена рада Академії може утворити разову спеціалізовану вчену раду з відповідної спеціальності та подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для її акредитації або звернутися з клопотанням про прийняття дисертації до захисту до іншого закладу вищої освіти (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

У разі виникнення конфлікту між посадовими обов'язками викладача та його приватними інтересами, які можуть вплинути на оцінювання здобувачів вищої освіти, викладач має письмово повідомити про це завідувача кафедри, на якій він працює, із зазначенням підстав виникнення конфлікту інтересів.

Підстави виникнення конфлікту інтересів під час здійснення навчального процесу:

- зумовлений сімейними стосунками зі здобувачем вищої освіти;
- зумовлений приватними дружніми (конфліктними) стосунками зі здобувачем вищої освіти;
- зумовлений у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях зі здобувачем вищої освіти.

Здобувачів вищої освіти у разі виникнення чи, на їх думку, можливого виникнення конфлікту інтересів під час оцінювання викладачем рівня його знань, умінь і навичок має звернутися не пізніше як за добу до дати підсумкового оцінювання в деканат факультету, на якому він навчається, з відповідною заявою на ім'я декана щодо врегулювання конфлікту інтересів.

Заходами врегулювання конфлікту інтересів є:

- складання підсумкового контролю із застосуванням «зовнішнього нагляду» за оцінюванням здобувача вищої освіти;
- призначення іншого викладача для складання підсумкового контролю здобувачем вищої освіти;
- перерозподілу навчального навантаження викладача в межах кафедри з метою усунення підстав для конфлікту інтересів;
- надання дозволу, у разі можливості, відвідувати навчальну дисципліну та складати підсумковий контроль в іншого викладача.

Право обирати відповідний захід врегулювання конфлікту інтересів надається завідувачу відділу аспірантури та докторантури, враховуючи інтереси здобувача.

ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

38. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Академії без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

Такі особи прикріплюються строком до п'яти років до Академії, за наявності в неї ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю.

Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури Академії згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи прикріпленої особи та публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.

39. Правила та процедури прикріплення до Академії здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою:

право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії в Академії поза аспірантурою мають особи, які:

мають не менше трьох років стажу наукової та/або науково-педагогічної роботи на посадах, що відповідають або є спорідненими за змістом відповідній освітньо-науковій програмі;

мають не менше двох публікацій за тематикою майбутнього дисертаційного дослідження в фахових періодичних виданнях України або зарубіжних виданнях, які індексуються науково-метричними базами;

брали участь у щонайменше трьох міжнародних конференціях із тезами доповідей за тематикою майбутнього дисертаційного дослідження;

мають 30 % виконаного дисертаційного дослідження визначеного в дослідницькій пропозиції.

Для прикріплення до кафедри Академії для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою особа, яка професійно проводить наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Академії, має подати до відділу аспірантури і докторантури не пізніше 15 вересня поточного навчального року такі документи:

заяву на ім'я ректора про прикріплення до відповідної кафедри Академії, погоджену з завідувачем кафедри та майбутнім науковим керівником;

копію диплома магістра (спеціаліста) державного зразка та додатка до нього з зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації);

копію документа, що посвідчує особу та громадянство; копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;

особовий листок по обліку кадрів (на бланку), заповнений особисто та

завірений у відділі кадрів Академії;

автобіографію;

список опублікованих наукових праць і винаходів (за наявності) встановленого зразка, завірений завідувачем кафедри та передбачуваним науковим керівником;

копії опублікованих наукових праць (статей у вітчизняних фахових виданнях, у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз, тез доповідей на наукових всеукраїнських та/або міжнародних конференціях) (за наявності), завірені передбачуваним науковим керівником;

відгук (характеристику) передбачуваного керівника за результатами співбесіди з вступником за підписом керівника структурного підрозділу, в якому працює особа;

витяг із засідання кафедри про рекомендацію на здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою Академії та про призначення наукового керівника;

витяг із засідання вченої ради факультету про рекомендацію науково-педагогічного працівника на здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою, рекомендацію про призначення йому наукового керівника та визначення його наявного наукового доробку;

дослідницьку пропозицію з визначенням отриманих результатів і плануванням подальших етапів дослідження;

дві кольорові фотокартки розміром 3x4 см.

40. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до Академії для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти Академії. На здійснення наукового керівництва відводиться щороку 25 академічних годин навантаження на одного здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою.

Особи, прикріплені до Академії з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою мають всі права і обов'язки, визначені у пунктах 17-20 цього Положення.

41. У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Академії та має право:

продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою у закладі вищої освіти (науковій установі), до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за умови прийняття відповідного рішення таким закладом вищої освіти (науковою установою));

вступити до аспірантури Академії або іншого закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття відповідного ступеня заочною (денною, вечірньою) або заочною (дистанційною) формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК У ДОКТОРАНТУРІ

42. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури Академії.

Протягом строку перебування в докторантурі докторант повинен подати до постійно діючої спеціалізованої вченої ради результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, науковій доповіді за сукупністю статей) повинен представити узагальнення проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення.

Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

42. Докторантура з відповідної спеціальності відкривається за рішенням Вченої ради Академії, що затверджується наказом ректора, за умови наявності трьох штатних працівників - докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій спеціальності, та ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з відповідної спеціальності.

Кваліфікація особи, що відповідає спеціальності, з якої відкрито докторантуру, визначається за такими критеріями:

наявність у особи документа про присудження ступеня доктора наук з відповідної галузі знань (науки) та/або спеціальності або присвоєння вченого звання професора за відповідною кафедрою (спеціальністю);

наявність за останні п'ять років не менше п'яти наукових публікацій, до яких зараховуються:

- не менше однієї статті у періодичному виданні, включеному до наукометричних баз даних Scopus або Web of Science Core Collection;

- статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;

- монографії або їх розділи;

участь у:

- підготовці наукових кадрів, що підтверджується видачею здобувачеві документа про присудження відповідного наукового ступеня;
- міжнародних наукових проектах або залучення до міжнародної експертизи;
- атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради, або члена експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій.

Наявність підстав для відкриття докторантури перевіряється державним (регіональним) замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного (регіонального) замовлення.

43. Прийом до докторантури або надання творчої відпустки здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

44. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі, відділу, лабораторії чи іншому структурному підрозділу Академії розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний структурний підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради Академії.

Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в Правилах прийому до Академії. Перелік повинен включати, зокрема:

письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником відповідного закладу вищої освіти (наукової установи), із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;

копію диплома доктора філософії або кандидата наук.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У

разі позитивного рішення Вченої ради Академії щодо зарахування такого вступника в докторантуру Вчена рада Академії одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови Вчена рада Академії надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

45. Вчена рада Академії в місячний строк розглядає висновки кафедри, відділу, лабораторії щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників Академії із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради затверджується і оформляється ректора.

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

46. Інформація про розподіл державного (регіонального) замовлення, що оприлюднений на офіційному веб-сайті МОН, при отриманні Академією державного (регіонального) замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук, оприлюднюється і на її веб-сайті.

47. Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує в Академії. Якщо в Академії не функціонує спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності іншого закладу вищої освіти (наукової установи) за клопотанням Академії або за заявою докторанта.

ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК ШЛЯХОМ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЇХ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ДО ЗАХИСТУ

48. Здобувач ступеня доктора наук, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту у вигляді дисертації (монографії, наукової доповіді за сукупністю статей), повинен:

мати ступінь доктора філософії (кандидата наук);

представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;

мати опубліковані праці за темою наукових досягнень у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях.

49. Атестація здобувача ступеня доктора наук, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності.

НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
3. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 зі змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 03 квітня 2019 р.;
4. Наказ Кабінету Міністрів України від 30 травня 2016 року № 590 «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні»;
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29.11.2015 р. № 266»;
6. Умови прийому на навчання до закладів вищої освіти України, затверджені Міністерством освіти і науки України;
7. Статут Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»;
8. Положення «Про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»» введене в дію наказом ректора від 26.09.2018 р. № 326;
9. Правила прийому до Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»;
10. Кодекс академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затверджений рішенням Вченої ради від 05 липня 2018 р., протокол № 14.
11. Правила призначення стипендій здобувачам вищої освіти ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затверджені рішенням Вченої ради від 28 березня 2017 р., протокол № 17.
12. Стандарт «Про розробку освітніх програм зі спеціальностей у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», введений в дію наказом ректора від 05 липня 2019 р. № 331;
13. Положення ДВНЗ ПДАБА «Про розробку навчальних планів ступеня бакалавра і магістра», введене в дію наказом ректора від 05 липня 2019 р. № 331;
14. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у

- Державному вищому навчальному закладі «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затверджене наказом ректора від 05 жовтня 2017 р.
15. Положення ДВНЗ ПДАБА «Про контрольні заходи» затверджене рішенням Вченої ради від 26 грудні 2018 р., протокол № 5;
 16. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації»;
 17. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»;
 18. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти»;
 19. Положення про відділ аспірантури і докторантури ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»;